

Betænkning

over forslag til lov om Danmarks Riges fiskeriterritorium.

(Afgivet af udvalget den 10. december 1976).

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder. Statsministeren har skriftligt besvaret nogle spørgsmål fra udvalget, som endvidere har afholdt et samråd med statsministeren, ministeren for udenrigsøkonomi, fiskeriministeren og ministeren for Grønland.

Foranlediget af et spørgsmål fra udvalget har man modtaget et af forsvarsministeriet udarbejdet notat af 1. december 1976 vedrørende fiskeriinspektionen i forbindelse med udvidelsen af fiskeriterritoriet. Notatet er optrykt som bilag 1 til betænkningen. Endvidere er som bilag 2 optrykt to i forsvarsministeriet udarbejdede redegørelser vedrørende fiskeriinspektionen.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* (venstres, det konservative folkepartis og kristeligt folkepartis medlemmer af udvalget samt Arentoft (FP) og Berglund (Grønl.)) ønsker i forbindelse med de i bilag 1 indeholdte oplysninger at henstille, at en udvidelse af det nuværende mandskab prioriteres højt med henblik på så hurtigt som overhovedet muligt at opnå maksimal udnyttelse af det eksisterende skibs-, helikopter- og flymateriel, samtidig med at den nødvendige udbygning af materiellet, der er påpeget i notatet, ikke forsinkes.

Et *andet mindretal* (fremskridtspartiets medlemmer af udvalget) må med beklagelse erkende, at den igangværende internationale

udvikling nødvendiggør for Danmark at følge den af regeringen foreslåede linje.

Et *tredje mindretal* (venstresocialisternes medlem af udvalget) finder det naturligt og logisk, at Danmark udvider sit fiskeriterritorium til 200 sømil, ikke mindst som følge af at en række andre stater allerede har etableret, eller meget snart vil etablere, økonomiske zoner på 200 sømil.

Om end den hermed ændrede retsorden på verdenshavene primært er sat i gang af og skal ses i sammenhæng med en udvikling af produktivkræfterne (specielt udviklingen af den marine teknologi) og en stigende råstofefterspørgsel, der har øget interessen for udnyttelsen af mineralerne (f. eks. olie) i havbunden, så er det dog sandsynligt, at grænseudvidelsen samtidig vil bedre mulighederne for at realisere en regulering af fiskeriet på en sådan måde, at rovdriften på fiskebestandene kan mindskes i forhold til det anarki, som har bevirket, at et flertal af de vigtigste fiskestammer i verden i dag (bl. a. de danske) er i en tilstand af overfiskning (overfiskning vil sige, at bestanden er overudnyttet derhen, at de samlede fangster vil kunne stige, hvis flåden blev skåret ned).

Vi kan altså håbe på en tættere og mere effektiv regulering (samordnet og dækkende større områder) i forbindelse med en vedtagelse af 200 miles grænser.

Det er også værd at erindre om, at det jo ikke bare er de erhvervsaktive fiskeres brød, der snakkes om. For hver mand der står på et dansk skib og hiver fisk om bord, går der

7 til 10 lønarbejdere på land, hvis arbejde er afhængigt direkte af, om der landes fisk i danske havne.

Men denne lovgivning har også det — efter mindretallets mening — uacceptable sigte at etablere et fælles EF-hav. En sådan etablering er mindretallet erklæret modstander af. I årevis har mindretallet bekæmpet den stadig stigende integration af Danmark i EF. Et fælles EF-hav er for os at se et yderligere bidrag til konsolidering af EF-statsapparatet.

Vi kan forvente i fremtiden, hvis EF-havet bliver oprettet, at Danmark tvinges til at følge de lokale restriktioner og reguleringsforanstaltninger, som ofte er af en sådan art, at de i høj grad vil forhindre et fortsat dansk industrifiskeri.

Hvad angår Grønland og Færøerne mener dette mindretal, at det er grønlænderne og færingerne selv, der skal være bestemmende over deres egne ressourcer og naturrigdomme såvel på fastlandet som i havet.

Arne Christiansen (V), Holger Hansen (V). Karlskov Jensen (V).
næstformand.

Kofoed (V). Jacob Sørensen (V). Erlendsson (FP). Arentoft (FP).

Bach (FP). Lowzow (KF). Honoré (KrF). Albertsen (S). Auken (S).

Berglund (GrL). Søren B. Jørgensen (S). Risgaard Knudsen (S),
formand.

Johan Nielsen (S). Hilmar Baunsgaard (RV). Svend Høugaard (RV).

Ole Olsen (SF). Kurt Hansen (VS).

Partierne CD, DKP og DM var ikke repræsenteret ved medlemmer i udvalget.

Ole Espersen (S) havde ved betænkningens afgivelse orlov fra folketinget på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv.

Bilag 1.

FORSVARSMINISTERIET

Den 1. december 1976.

Notat vedrørende fiskeriinspektionstjenesten i forbindelse med udvidelse af fiskeriterritoriet.

1. Ved en udvidelse af fiskeriterritoriet til 200 sømils bredde vil der blive stillet øgede krav til fiskeriinspektionstjenesten, såfremt inspektionseffekten skal være den samme som den, der hidtil er opnået på det nuværende fiskeriterritorium.

2. Forsvarskommandoen finder, at følgende indsats af materiel er nødvendig til løsning af de kommende opgaver:

Grønland.

- 1-2 inspektionsskibe med helikopter.
- 3 inspektionsskuttere.
- 1 fly med 1000 flyvetimer til rådighed for fiskeriinspektionen.

Færøerne (udover det færøske landsstyes inspektionstjeneste)

- 1-2 inspektionsskibe med helikoptere.
- 1 inspektionsskutter.
- 1 fly med 800 flyvetimer til rådighed for fiskeriinspektionen.

Danmark.

Der er i EF endnu ikke taget stilling til spørgsmålet om fiskeriinspektionens udøvelse, hvorfor det på nuværende tidspunkt ikke er muligt at fremkomme med et realistisk skøn over omfanget af en fremtidig fiskeriinspektion i Nordsøen m. v.

3. Ovennævnte materielindsats kan opnås gradvis ved iværksættelse af foranstaltninger i efternævnte rækkefølge:

a. *Maksimal udnyttelse af eksisterende materiel.*

Den maksimale udnyttelse af det eksisterende skibs-, helikopter- og flymateriel vil medføre et ekstra personelforbrug på i alt ca. 390 mand fordelt således:

- 4 inspektionsskibsbesætninger
- 4 inspektionsskutterbesætninger
- 2 helikopterbesætninger
- 2 C-130 besætninger
- 1 C-47 besætning

Den maksimale udnyttelse vil ligeledes medføre øgede driftsudgifter, jf. pkt. 4. Den fulde effekt vil på grund af rekruttering af personel tidligst kunne opnås ca. 18 måneder efter beslutning om iværksættelse er taget.

b. *Anskaffelse af nye helikoptere.*

Det anses for påkrævet at anskaffe 6 helikoptere af ny type med bedre sikkerhedsmæssige og operative egenskaber end den eksisterende type, der under alle omstændigheder er planlagt udskiftet fra omkring 1980. En ny helikoptertype vil medføre øgede driftsudgifter — men uændret personelforbrug. Den ny helikopter vil kunne være operativ ca. 3 år efter, at beslutning om anskaffelse er truffet.

c. *Anskaffelse af nye fly.*

For opnåelse af det nødvendige antal flyvetimer anses det for påkrævet at anskaffe nye fly. En sådan anskaffelse kan gennemføres på følgende 2 måder:

— Anskaffelse af 3 fly af mellemstørrelse, der vil kræve ekstra personel — men medføre reducerede driftsomkostninger.

Det bemærkes, at forsvarets C-47 fly, der står for udskiftning i første halvdel af 1980'erne, vil kunne erstattes af denne type fly. Der kan på nuværende tidspunkt ikke angives nogen tidsplan for indfasning af en ny flytype, eller

— anskaffelse af 2 nye C-130 fly (udover de 3 nuværende). En sådan anskaffelse vil have standardiseringsmæssige fordele, men kræve ekstra personel og øgede driftsomkostninger. Flyene vil kunne være operative 2-3 år efter, at beslutning om anskaffelse er taget.

Herudover anses det under alle omstændigheder for nødvendigt at anskaffe ekstra elektronisk navigationsudstyr med henblik på dokumentation af inspektionsenhedernes positioner i forbindelse med retsforfølgning af ulovligt fiskeri. Anskaffelsen vil beløbe sig til ca. 10. mill. kr.

4. Omkostningsforløbet (i mill. kr.) ved ovennævnte gradvise materielindsats vil være følgende:

	Materielinvestering	Driftsudg. (inkl. løn)
	ca.	ca.
Navigationsudstyr til skibe.....	10	0
Maksimal udnyttelse af eksisterende materiel.....	0	57,0
Anskaffelse af nye helikoptere.....	125	5,0*
Anskaffelse af nye fly (mellemstørrelse) .	90-120	÷ 0,5*
eller C-130.....	100-120	10,5*
I alt.....	225-255	61,5
eller.....	235-255	72,5

5. Under forudsætning af, at forslaget til lov om Danmarks Riges fiskeriterritorium vedtages, anbefales det, at den ovenfor foreslåede gradvise udbygning af fiskeriinspektionsindsatsen påbegyndes, og at der indledningsvis tilvejebringes følgende i finansåret 1977-78:

- navigationsudstyr til inspektionsskibe
- 2 ekstra inspektionsskibsbesætninger
- 2 ekstra inspektionsskutterbesætninger
- 1 ekstra helikopterbesætning
- 2 ekstra C-130 besætninger
- 1 ekstra C-47 besætning

Dette vil medføre en investering på ca. 10 mill. kr. og en samlet personelforøgelse på ca. 210 mand. De samlede driftsudgifter ved denne aktivitetsudvidelse er anslået til i alt ca. 32 mill. kr. årligt.

*) omhandlede beløb skal ses i forhold til driftsudgifterne ved den maksimale udnyttelse af eksisterende materiel (57,0 mill. kr.).

Bilag 2.

Skriftlige besvarelser af samrådsspørgsmål fra udvalget.

Samrådsspørgsmål:

Udvalget anmoder om en drøftelse af de tekniske aspekter i forbindelse med en så stor udvidelse af inspektionsområdet ved Grønland og Færøerne set i relation til søværnet og flyvevåbnet, jfr. notat af Forsvarsministeren af 1. december 1976.

Svar:

Udvalget har anmodet mig om en drøftelse af de tekniske aspekter i forbindelse med udvidelsen af fiskeriterritoriet. Jeg vil gerne indlede med at sige, at den påtænkte udvidelse af fiskeriterritoriet ved Færøerne og Grønland fra de nuværende 12 sømil til 200 sømil for Grønlands vedkommende vil betyde en forøgelse af arealet på ca. 9 gange. Da der på de større havdybder næppe med de nuværende fangstmetoder vil foregå fiskeri, viser et forsigtigt skøn, at det areal, der skal overvåges, stiger fra nuværende ca. 18.000 kvadratsømil til ca. 78.000 kvadratsømil, heraf dog ca. 25.000 kvadratsømil på østkysten, hvor fiskeriaktiviteten på grund af isforekomster også fremtidigt må forventes at være ringe. Sandsynligvis er det derfor forsvarligt at regne med en udvidelse af fiskeriovervågningsområdet med 3 gange det nuværende areal.

For Færøernes vedkommende har beregningerne vist, at der vil ske en arealudvidelse fra 2.200 kvadratsømil til ca. 80.000 kvadratsømil. Da koncentrationen af fiskeri imidlertid heller ikke her skønnes af finde sted på større havdybder, vil arealet kunne reduceres til ca. 27.000 kvadratsømil, eller et overvågningsområde, der vil være 12 gange større end det nuværende.

For det sydlige Danmarks vedkommende vil det udvidede fiskeriterritorium indgå i den kommende fælles EF-fiskerizone. Der er i EF endnu ikke taget stilling til spørgsmålet om fiskeriinspektionens udøvelse og

ej heller, hvordan fiskeriinspektionen ska fordeles mellem de enkelte medlemslande.

Fiskeriinspektionstjenesten er forudsat tilrettelagt således, at der inden for dette nye overvågningsområde opnås mindst samme grad af effektivitet som den, der i dag er gældende inden for den eksisterende 12 sømils grænse d.v.s.

— at området overvåges med en sådan intensitet, at ulovligt fiskeri ikke kan foregå systematisk eller uobserveret over en længere periode,

— at konstaterede overtrædelser registreres med sådanne midler, at retsforfølgelse er muligt, samt

— at konstaterede ulovligheder kan bringes til ophør.

Den forudsætning finder forsvarsministeriet kan opfyldes med det i notatet af 1. december beskrevne materiel.

Til dette materiel vil jeg gerne knytte et par kommentarer.

Såvel *inspektionsskibene* som *inspektionsskutterne* er alle af relativt ny dato, og derfor findes de fortsat velegnede til løsning af opgaven. Imidlertid vil de større afstande, hvorfra der fremover skal opereres fra kysten, stille øgede krav til skibenes navigationsinstrumenter, således at det fortsat vil være muligt at fremlægge gyldige bevismaterialer i retten i tilfælde af, at et fartøj pågribes for ulovligt fiskeri.

Den nuværende *helikopter* har ret simple sikkerhedsmæssige og operative egenskaber og kan derfor ikke operere mere end ca. 20 sømil fra inspektionsskibet. En ny helikoptertype vil have så stor en rækkevidde, at den kan dække hele det kommende fiskeriterritoriums bredde samt flyve under dårligere vejrforhold end den nuværende helikopter.

Hvad *store fly* angår, råder forsvaret i dag over to typer transportfly, der anvendes i fiskeriinspektionstjenesten. Ved Grønland anvendes det store C-130 transportfly, som

er et moderne, velegnet fly, der måske nok er lidt stort til løsning af fiskeriinspektionsopgaven. Ved Færøerne anvendes det mindre C-47 transportfly, som står for udskiftning i begyndelsen af 1980'erne. Forsvarsministeriet har fundet, at man kan klare sig med en forøget anvendelse af disse fly, indtil man ved udskiftning af det gamle C-47 fly kan anskaffe fly, der ud over løsning af transportopgaver også vil være velegnede til fiskeriinspektionstjenesten.

Ved en gennemgang af de tekniske aspekter i forbindelse med inspektionsvirksomheden må det også være på sin plads at forklare lidt om, hvordan inspektionstjenesten udføres.

Forsvarets fiskeriinspektionstjeneste ledes i de respektive farvandsområder af Grønlands kommando, Færøernes kommando og søværnets operative kommando. Til at udføre tjenesten tildeles kommandoerne enheder af søværnet og flyvevåbnet. Den nuværende fiskeriinspektion udføres hovedsagelig af søværnets enheder, hvoraf inspektionsskibene er forsynet med helikoptere. I mindre omfang indsættes fly til overvågning af områderne. På det nye fiskeriterritorium må fiskeriinspektionen i højere grad end hidtil baseres på en kombineret fly- og skibsinspektion, således at en områdeinspektion varetages af fly, medens den skibsbaserede inspektion med sine helikoptere primært dirigeres til områder, hvor aktiviteten og dermed behovet for inspektion er størst. Flyenes opgaver vil være at observere og rapportere aktiviteten og eventuelle ulovligheder, medens skibenes opgave, ud over at observere, er at skride ind og eventuelt anholde fartøjer, der overtræder bestemmelserne. Til understøttelse af inspektionenhederne findes på Grønland en flådestation i Grønnefald samt visse faciliteter på flyvepladsen i Søndre Strømfjord.

Hermed mener jeg at have dækket det, jeg forstår ved „tekniske aspekter“, som der er spurgt om.

Samrådsspørgsmål:

I forbindelse med forsvarsministerens notat af 1. december 1976 bedes oplyst, om der er mulighed for, at fiskeriinspektionen ved Grønland udvides allerede i 1977 ved eventuel udstationering af første hold ekstra skibsbesætninger.

Svar:

Det er i forsvarsministeriets notat, hvortil der refereres, anført, at den maksimale udnyttelse af eksisterende materiel tidligst vil kunne opnås ca. 18 måneder efter, at beslutning om iværksættelse er taget.

Dette betyder dog ikke, at man ikke gradvis kan forøge udnyttelsen. Det er således blevet oplyst, at den første ekstra inspektionsskibsbesætning henholdsvis kutterbesætning vil kunne være klar til inspektionstjeneste ca. 9 måneder efter, at rekrutteringen påbegyndes. Derefter vil nye besætninger kunne være klar med ca. 3 måneders mellemrum.

Man kan naturligvis ikke uddanne eksempelvis en skibschef på så kort tid, ligesom det kan vise sig vanskeligt at rekruttere specialuddannet personel såsom navigatører og telegrafister. Derfor vil det i praksis være nødvendigt at anvende personel, der allerede er i søværnet, på nøgleposterne om bord, medens andre poster må besættes med nyrekrutteret personel, som først skal gennemgå en uddannelse i søværnet. For ikke at udhule den gældende forsvarsordning er det nødvendigt, at det antal ekstra personel, der skal til for at løse disse opgaver, holdes uden for forsvarets nuværende personelrammer.

Såfremt eksempelvis en ny inspektionsskibsbesætning rekrutteres i begyndelsen af 1977, vil det således være muligt at indsætte et inspektionsskib mere end nu inden årets udgang.

Jeg skal endvidere gøre opmærksom på, at det ikke vil være muligt at forøge det flyvetimetal, der er til disposition for fiskeriinspektionen ved Grønland, før nye flybesætninger er rekrutterede eller omskolede. Dette vil ikke kunne nås i 1977, idet en sådan proces varer ca. 1 år.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at forsvarsministeriet har meddelt forsvarskommandoen, at den skal være rede til med de nuværende midler at varetage en så effektiv fiskeriinspektion som muligt efter 1. januar 1977 i det udvidede fiskeriområde. Denne inspektion vil i begyndelsen naturligvis ikke have den samme effekt som for øjeblikket i det mere begrænsede område, men under alle omstændigheder må vi regne med forskellige overgangsordninger efter 1. januar 1977.